

Protocolul nr.16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

Strasbourg,

2.X.2013

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei și celelalte Înalte Părți contractante la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „Convenția”), semnatare ale prezentului Protocol,

Având în vedere dispozițiile Convenției, în special articolul 19 privind înființarea Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare „Curtea”);

Considerând că extinderea competenței Curții pentru a emite avize consultative va intensifica interacțiunea dintre Curte și autoritățile naționale și va consolida astfel punerea în aplicare a Convenției, în conformitate cu principiul subsidiarității;

Luând în considerare Avizul nr.285 (2013), adoptat de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei la 28 iunie 2013;

au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1

1 Cele mai înalte instanțe judecătorești ale unei Înalte Părți contractante, astfel cum sunt desemnate în conformitate cu articolul 10, pot adresa Curții cereri de aviz consultativ privind chestiuni de principiu referitoare la interpretarea sau la aplicarea drepturilor și libertăților definite în Convenție sau în protocoalele la aceasta.

2 Instanța care formulează cererea nu poate solicita un aviz consultativ decât în cadrul unei cauze pendinte în fața sa.

3 Instanța care formulează cererea motivează cererea de aviz și prezintă elementele pertinente ale contextului juridic și de fapt al cauzei pendinte.

Articolul 2

1 Un colegiu de 5 judecători ai Marii Camere se pronunță asupra acceptării cererii de aviz consultativ, în temeiul articolului 1. Orice refuz al colegiului de a accepta cererea se motivează.

2 În cazul în care colegiul acceptă cererea, Marea Cameră emite un aviz consultativ.

3 Colegiul și Marea Cameră, menționate în paragrafele precedente, îl includ din oficiu pe judecătorul ales în numele Înaltei Părți contractante căreia îi aparține instanța care a formulat cererea. În cazul absenței acestui judecător sau dacă acesta nu este în măsură să participe la soluționare, va participa în calitate de judecător o persoană aleasă de Președintele Curții de pe o listă prezentată în prealabil de această Parte.

Articolul 3

Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei și Înalta Parte contractantă căreia îi aparține instanța care a formulat cererea au dreptul de a prezenta observații scrise și de a lua parte la audieri. În interesul bunei administrări a justiției, Președintele Curții poate invita oricare altă Înalță Parte contractantă sau persoană să prezinte, de asemenea, observații scrise sau să ia parte la audiere.

Articolul 4

1 Avizele consultative sunt motivate.

2 Dacă avizul consultativ nu exprimă, în tot sau în parte, opinia unanimă a judecătorilor, oricare judecător are dreptul să anexeze la acesta expunerea opiniei sale separate.

3 Avizele consultative se comunică instanței judecătorești care a formulat cererea și Înaltei Părți contractante căreia îi aparține instanța respectivă.

4 Avizele consultative se publică.

Articolul 5

Avizele consultative nu au caracter obligatoriu.

Articolul 6

Înaltele Părți contractante consideră articolele 1-5 ale prezentului Protocol ca articole adiționale la Convenție și toate dispozițiile Convenției se aplică în consecință.

Articolul 7

Prezentul Protocol este deschis spre semnare Înalțelor Părți contractante la Convenție, care își pot exprima consimțământul de a fi parte prin:

a semnare fără rezerva ratificării, acceptării sau aprobării; sau

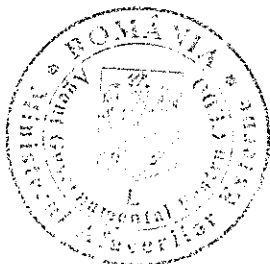
b semnare sub rezerva ratificării, acceptării sau aprobării, urmată de ratificare, acceptare sau aprobare.

2 Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse la Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 8

1 Prezentul Protocol va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni de la data la care zece Înalte Părți contractante la Convenție își vor fi exprimat consimțământul de a fi parte la Protocol în conformitate cu dispozițiile articolului 7.

2 Pentru oricare Înalță Parte contractantă la Convenție care își va exprima ulterior consimțământul de a fi parte la prezentul Protocol, acesta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de 3 luni de la data exprimării consimțământului său de a fi parte la Protocol în conformitate cu dispozițiile articolului 7.

Articolul 9

Nu poate fi formulată nicio rezervă la dispozițiile prezentului Protocol în temeiul articolului 57 din Convenție.

Articolul 10

Fiecare Înalță Parte contractantă la Convenție precizează, în momentul semnării sau al depunerii instrumentului de ratificare, acceptare sau aprobare, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, instanțele judecătorești pe care le desemnează în sensul articolului 1 paragraful 1 din prezentul Protocol. Declarația poate fi modificată, în orice moment, în același mod.

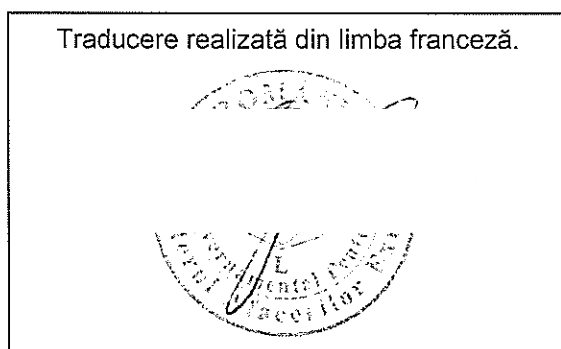
Articolul 11

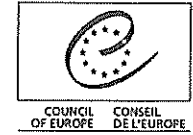
Secretarul General al Consiliului Europei va notifica Statelor membre ale Consiliului Europei și celorlalte Înalte Părți contractante la Convenție:

- a. orice semnare;
- b. depunerea oricărui instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare;
- c. orice dată de intrare în vigoare a prezentului Protocol, conform articolului 8;
- d. orice declarație formulată în temeiul articolului 10;
- e. orice alt act, notificare sau comunicare în legătură cu prezentul Protocol.

În considerarea celor de mai sus, subsemnații, având depline puteri în acest scop, au semnat prezentul Protocol.

Încheiat la Strasbourg, la 2 octombrie 2013, în franceză și în engleză, ambele texte fiind egal autentice, într-un singur exemplar care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va transmite copie certificată fiecăruia dintre Statele membre ale Consiliului Europei și celorlalte Înalte Părți contractante la Convenție.

Protocol No. 16
to the Convention for the Protection
of Human Rights
and Fundamental Freedoms

Protocole n° 16
à la Convention de sauvegarde
des Droits de l'Homme
et des Libertés fondamentales

Provisional Edition / Edition provisoire

Preamble

The member States of the Council of Europe and other High Contracting Parties to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"), signatories hereto,

Having regard to the provisions of the Convention and, in particular, Article 19 establishing the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as "the Court");

Considering that the extension of the Court's competence to give advisory opinions will further enhance the interaction between the Court and national authorities and thereby reinforce implementation of the Convention, in accordance with the principle of subsidiarity;

Having regard to Opinion No. 285 (2013) adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on 28 June 2013,

Have agreed as follows:

Article 1

- 1 Highest courts and tribunals of a High Contracting Party, as specified in accordance with Article 10, may request the Court to give advisory opinions on questions of principle relating to the interpretation or application of the rights and freedoms defined in the Convention or the protocols thereto.
- 2 The requesting court or tribunal may seek an advisory opinion only in the context of a case pending before it.
- 3 The requesting court or tribunal shall give reasons for its request and shall provide the relevant legal and factual background of the pending case.

Article 2

- 1 A panel of five judges of the Grand Chamber shall decide whether to accept the request for an advisory opinion, having regard to Article 1. The panel shall give reasons for any refusal to accept the request.
- 2 If the panel accepts the request, the Grand Chamber shall deliver the advisory opinion.
- 3 The panel and the Grand Chamber, as referred to in the preceding paragraphs, shall include *ex officio* the judge elected in respect of the High Contracting Party to which the requesting court or tribunal pertains. If there is none or if that judge is unable to sit, a person chosen by the President of the Court from a list submitted in advance by that Party shall sit in the capacity of judge.

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Hautes Parties contractantes à la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée « la Convention »), signataires du présent Protocole,

Vu les dispositions de la Convention, notamment l'article 19 établissant la Cour européenne des droits de l'homme (ci-après dénommée « la Cour ») ;

Considérant que l'extension de la compétence de la Cour pour donner des avis consultatifs renforcera l'interaction entre la Cour et les autorités nationales, et consolidera ainsi la mise en œuvre de la Convention, conformément au principe de subsidiarité ;

Vu l'Avis n° 285 (2013), adopté par l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe le 28 juin 2013,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1

- 1 Les plus hautes juridictions d'une Haute Partie contractante, telles que désignées conformément à l'article 10, peuvent adresser à la Cour des demandes d'avis consultatifs sur des questions de principe relatives à l'interprétation ou à l'application des droits et libertés définis par la Convention ou ses protocoles.
- 2 La juridiction qui procède à la demande ne peut solliciter un avis consultatif que dans le cadre d'une affaire pendante devant elle.
- 3 La juridiction qui procède à la demande motive sa demande d'avis et produit les éléments pertinents du contexte juridique et factuel de l'affaire pendante.

Article 2

- 1 Un collège de cinq juges de la Grande Chambre se prononce sur l'acceptation de la demande d'avis consultatif au regard de l'article 1. Tout refus du collège d'accepter la demande est motivé.
- 2 Lorsque le collège accepte la demande, la Grande Chambre rend un avis consultatif.
- 3 Le collège et la Grande Chambre, visés aux paragraphes précédents, comprennent de plein droit le juge élu au titre de la Haute Partie contractante dont relève la juridiction qui a procédé à la demande. En cas d'absence de ce juge, ou lorsqu'il n'est pas en mesure de siéger, une personne choisie par le Président de la Cour sur une liste soumise au préalable par cette Partie siège en qualité de juge.

Article 3

The Council of Europe Commissioner for Human Rights and the High Contracting Party to which the requesting court or tribunal pertains shall have the right to submit written comments and take part in any hearing. The President of the Court may, in the interest of the proper administration of justice, invite any other High Contracting Party or person also to submit written comments or take part in any hearing.

Article 4

- 1 Reasons shall be given for advisory opinions.
- 2 If the advisory opinion does not represent, in whole or in part, the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a separate opinion.
- 3 Advisory opinions shall be communicated to the requesting court or tribunal and to the High Contracting Party to which that court or tribunal pertains.
- 4 Advisory opinions shall be published.

Article 5

Advisory opinions shall not be binding.

Article 6

As between the High Contracting Parties the provisions of Articles 1 to 5 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention, and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 7

- 1 This Protocol shall be open for signature by the High Contracting Parties to the Convention, which may express their consent to be bound by:
  - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
  - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 3

Le Commissaire aux droits de l'homme du Conseil de l'Europe et la Haute Partie contractante dont relève la juridiction qui a procédé à la demande ont le droit de présenter des observations écrites et de prendre part aux audiences. Le Président de la Cour peut, dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice, inviter toute autre Haute Partie contractante ou personne à présenter également des observations écrites ou à prendre part aux audiences.

Article 4

- 1 Les avis consultatifs sont motivés.
- 2 Si l'avis consultatif n'exprime pas, en tout ou en partie, l'opinion unanime des juges, tout juge a le droit d'y joindre l'exposé de son opinion séparée.
- 3 Les avis consultatifs sont transmis à la juridiction qui a procédé à la demande et à la Haute Partie contractante dont cette juridiction relève.
- 4 Les avis consultatifs sont publiés.

Article 5

Les avis consultatifs ne sont pas contraignants.

Article 6

Les Hautes Parties contractantes considèrent les articles 1 à 5 du présent Protocole comme des articles additionnels à la Convention, et toutes les dispositions de la Convention s'appliquent en conséquence.

Article 7

- 1 Le présent Protocole est ouvert à la signature des Hautes Parties contractantes à la Convention, qui peuvent exprimer leur consentement à être liées par :
  - a la signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation ; ou
  - b la signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.
- 2 Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 8

- 1 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which ten High Contracting Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.
- 2 In respect of any High Contracting Party to the Convention which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.

Article 9

No reservation may be made under Article 57 of the Convention in respect of the provisions of this Protocol.

Article 10

Each High Contracting Party to the Convention shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, indicate the courts or tribunals that it designates for the purposes of Article 1, paragraph 1, of this Protocol. This declaration may be modified at any later date and in the same manner.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and the other High Contracting Parties to the Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- d any declaration made in accordance with Article 10; and
- e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at [Strasbourg], this [2nd] day of [October 2013], in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to the other High Contracting Parties to the Convention.

Article 8

- 1 Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle dix Hautes Parties contractantes à la Convention auront exprimé leur consentement à être liées par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 7.
- 2 Pour toute Haute Partie contractante à la Convention qui exprimera ultérieurement son consentement à être liée par le présent Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de l'expression de son consentement à être liée par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 7.

Article 9

Aucune réserve n'est admise aux dispositions du présent Protocole au titre de l'article 57 de la Convention.

Article 10

Chaque Haute Partie contractante à la Convention indique, au moment de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, au moyen d'une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, quelles juridictions elle désigne aux fins de l'article 1, paragraphe 1, du présent Protocole. Cette déclaration peut être modifiée à tout moment de la même manière.

Article 11

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et aux autres Hautes Parties contractantes à la Convention :

- a toute signature ;
- b le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation ;
- c toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole, conformément à l'article 8 ;
- d toute déclaration faite en vertu de l'article 10 ; et
- e tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à [Strasbourg], le [2 octobre 2013], en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe et aux autres Hautes Parties contractantes à la Convention.

Copie certificată a exemplarului deținut de MAE

Raluca Tiganu, director

Director, Birou Internațional
Ministerul Afacerilor Externe